

04.

Názov projektu:

Stavajme si mesto spolu

Autor/ka: Peter Rusnák

Stručný popis:

Problémom je, že investície do zahusťovania sídlisk a obytných zón sa realizujú bez komunikácie s občanmi, resp. bez rešpektovania ich potrieb a názorov. To má za následok petície, nespokojnosť občanov a predlžovanie doby realizácie investície, resp. komplikácie počas jej realizácie. Aby sme tento problém eliminovali, navrhujeme zmeniť postup pri zahusťovaní obytných zón, a to tak, že nová výstavba sa bude realizovať na základe potrieb a predstáv obyvateľov participatívnym spôsobom v spolupráci s odborníkmi. Účelom tohoto projektu je teda naučiť a pripraviť ľudské zdroje na participatívny prístup k tvorbe verejných priestorov.

Hlavný cieľ: naštartovať procesy participatívneho plánovania tvorby mestského prostredia v BB

Špecifické ciele:

1. zlepšiť informovanosť miestnej samosprávy a verejnosti o participatívnom plánovaní mestského prostredia
2. vytvoriť modelové riešenie vybraného územia (mestskej časti) metódou participatívneho územného plánovania
3. získať a vyškoliť nových odborníkov pre participatívnu metódu územného plánovania

Cieľové skupiny: architekti-urbanisti, plánovači, odborní pracovníci samosprávy a štátnej správy, aktívni občania, občianske združenia

Očakávané výsledky, zmeny:

1. zvýšenie záujmu spoločnosti o participatívne plánovanie verejných priestorov
2. zrealizované vzorové riešenie vybraného územného celku participatívnou metódou
3. vytvorená aktívna skupina miestnych expertov pre participatívne plánovanie

Popis projektu:

Vo vyspelých krajinách je už samozrejmosťou, že na tvorbe mestského prostredia sa aktívne podieľajú ako občania, tak aj inštitúcie a organizácie pôsobiace na jeho území. Na Slovensku sa ešte participatívne plánovanie tvorby mestského prostredia takmer vôbec neaplikuje. Pritom je to najdemokratickejšia forma samosprávneho prístupu k rozvoju mesta.

Proces participácie verejnosti na plánovaní znamená cielene pripravovať komunikáciu a získať tak od správnych ľudí správne informácie v správnej fáze plánovania. Pritom občania sú odborníci na to, ako chcú žiť a architekti a plánovači na to, čo a kde je potrebné k tomu mať.

Ambíciou tohto projektu je vytvoriť impulz a odskúšať metódu interaktívneho územného plánovania v podmienkach mesta Banská Bystrica a súčasne vyškoliť aj expertov z miestneho prostredia pre participatívne plánovanie tak, aby sa táto metóda mohla uplatňovať v jednotlivých mestských častiach.

Celý projekt participatívneho plánovania pozostáva z nasledovných aktivít:

1. príprava miestnych záujemcov o participatívne plánovanie
2. aplikácia participatívnej metódy tvorby prostredia v konkrétnom území (lokalite),
3. dopracovanie dokumentu do podoby vhodnej pre miestnu legislatívu (napr. VZN)
4. prerokovanie dokumentu -
 - a. s občanmi,
 - b. s poslancami v Komisiách Mestského zastupiteľstva,
5. dopracovanie dokumentu pre rokovanie v zastupiteľstve,
6. informovanie verejnosti o postupe a výsledkoch prác.

Pre participatívny rozpočet sú vybrané len prvé dve aktivity a to nielen z finančných, ale hlavne z časových a vecných dôvodov.

Popis realizácie aktivít:

1. Príprava miestnych záujemcov o participatívne plánovanie

Táto aktivita bude pozostávať z dvoch navzájom prepojených krokov – z odborného seminára a pracovného workshopu:

a) Seminár: Prínosy, riziká a základy participatívneho prístupu v urbanizme

Celodenný seminár s prednáškami a diskusiou na témy:

- Prečo je dnes participatívna architektúra a urbanizmus aktuálny? Aké sú prínosy a riziká participatívneho prístupu tvorby mestského prostredia?
- Architekti, občania a verejná správa - ako nastaviť ich úlohy v participatívnom verejnom projekte v zastupiteľskej demokracii tak, aby sa využili prednosti aktérov?
- Ako sa líši participácia integrovaná do plánovacích procesov a sociologické výskumy vo filozofii a praktické výsledky?
- Ukážky konkrétnych projektov verejných priestranstiev a územných plánov.

Lektor: Ing. arch. Petr Klápště, Fakulta architektúry ČVUT Praha

Miesto konania: klub Spolku architektov v B. Bystrici, Nám SNP 7

Orientačný termín konania: piatok, koniec apríla, začiatok mája 2016

Materiálno-technické zabezpečenie: cestovné, ubytovanie, diéty a honorár pre lektora, prenájom priestorov, dataprojektor, občerstvenie pre účastníkov, režijné náklady na prípravu seminára.

Očakávané výsledky:

- informovaní aktéri pre participatívne plánovanie – architekti, plánovači, verejná správa, občania

b) Workshop: Príprava plánu participácie v praxi

Celodenný pracovný workshop praktickej prípravy plánu participácie na príklade konkrétneho projektu zameraný na základné postupy prípravy participatívneho projektu v etapách:

- Analýza cieľových skupín a projektového prístupu,
- Stanovenie cieľov,
- Nastavenie harmonogramu,
- Výber techník,
- Priebežné a záverečné hodnotenie plánu participácie.

Lektor: Ing. arch. Petr Klápště Fakulta architektúry ČVUT Praha

Miesto konania: klub Spolku architektov v B. Bystrici, Nám SNP 7

Orientačný termín konania: sobota – na druhý deň po seminári (apríl - máj 2016)

Materiálno-technické zabezpečenie: cestovné, ubytovanie, diéty a honorár pre lektora, prenájom priestorov, dataprojektor, flipčartová tabuľa a papiere, fixy, mapový podklad pre vybranú praktickú ukážku, občerstvenie pre účastníkov, režijné náklady na prípravu workshopu

Očakávané výsledky:

- Metodika participatívneho prístupu k tvorbe verejných priestorov
- Konkrétny praktický príklad postupu riešenia participatívneho plánu
- Zaškolení záujemci o metóde participatívneho plánovania
- Vytvorený zárodok miestnej skupiny participatívneho plánovania z radov účastníkov

2. Aplikácia participatívnej metódy tvorby prostredia v konkrétnom území

Táto aktivita pozostáva z nasledovných krokov:

- a) Prípravné práce a výber územia pre participatívne plánovanie
- b) Praktické plánovacie stretnutia s občanmi a odborníkmi vo vybranom území
- c) Vypracovanie výsledného riešenia ako podkladu pre participatívny územný plán zóny

a) Prípravné práce a výber územia pre participatívne plánovanie

V rámci tohto kroku miestna pracovná skupina pre participatívne plánovanie v spolupráci s Výbormi mestských častí vyzve jednotlivé Občianske rady k predloženiu námetov pre využitie participatívneho plánovania verejných priestorov na ich území. Občianske rady sa budú môcť prihlásiť formou vyplneného prihlasovacieho formulára pripraveného pracovnou skupinou.

Prihlásené návrhy vyhodnotí výberová komisia projektu zložená z dvoch zástupcov poslancov Výboru mestskej časti a troch zástupcov pracovnej skupiny. Výberová komisia uskutoční návštevu každej vybranej lokality a prerokuje ju z členmi Občianskej rady. Výsledky hodnotenia návrhov a prerokovania s občianskymi radami Výberová komisia predloží pracovnej skupine, ktorá rozhodne o výbere lokality a priestoru pre participatívne plánovanie v rámci tohto projektu.

Orientačný termín konania: jún – príprava výzvy a výberových kritérií, júl – výzva a spracovanie návrhov a námetov, august – vyhodnotenie návrhov a výber lokality.

Materiálno-technické zabezpečenie: reálné náklady na prípravu a realizáciu aktivity.

Očakávané výsledky:

- Vypracovaný formulár pre výzvu a kritéria pre výber lokality
- Vybraný priestor a lokalita pre participatívne plánovanie

b) Praktické plánovacie stretnutia vo vybranom území

Na základe vybraného priestoru pre aplikáciu participatívneho plánovania sa uskutočnia tri stretnutia s verejnosťou v spolupráci s príslušnou Občianskou radou. Na prvom stretnutí sa pod vedením odborného facilitátora uskutoční výklad postupu prác a spoločná obhliadka vybranej lokality. Počas obhliadky priestoru účastníci predložia svoje námety na jeho dotvorenie a dokončovanie. Po návrate z obhliadky sa námety zakreslia, resp. zapíšu do mapového podkladu.

Druhé stretnutie sa zrealizuje len za účasti odborníkov – architektov a plánovačov, ktorí predložené občianske námety zapracujú a dokončujú o súvisiace potrebné doplňujúce náležitosti. Výsledok spoločnej práce sa dopracuje do jednoduchých návrhov architektonického riešenia, prípadne i v alternatívach. Takto vypracovaný návrh sa predloží verejnosti na treťom verejnom stretnutí na posúdenie a pripomienkovanie. Výsledkom by mal byť spoločný konsenzus, ako by sa mal vybraný priestor dotvoriť.

Aj tieto dve stretnutia sa uskutočnia pod vedením odborného lektora - facilitátora.

Odborný lektor – facilitátor: Ing. Patrícia Černáková, DPD

Orientačný termín konania: september – prvé a druhé stretnutie, október – tretie stretnutie

Materiálno-technické zabezpečenie: náklady na odborné facilitovanie a vedenie stretnutí, prenájom priestorov, občerstvenie pre účastníkov, honoráre za architektonické návrhy riešenia, náklady na mapové podklady a tlač návrhov, reálné náklady na organizačnú prípravu a realizáciu aktivity.

Očakávané výsledky:

- spracované podnety a návrhy verejnosti na dotvorenie priestoru
- vypracovaný zjednodušený architektonický návrh na základe podnetov verejnosti

- dohoda o výslednom dotvorení a architektonickom riešení priestoru

c) Vypracovanie výsledného riešenia – podkladu pre participatívny územný plán zóny

Na základe dohodnutého konsenzu ako dotvorí vybranú lokalitu – verejný priestor, sa vyhotoví výsledný návrh jeho architektonického riešenia odborným dodávateľom z radov architektov. Tento návrh bude vystavený na verejných miestach k tomu určených na území Občianskej rady ako aj na MsÚ a bude slúžiť ako podklad pre vypracovanie návrhu územného plánu zóny danej lokality.

Orientačný termín konania: november – december 2016

Materiálno-technické zabezpečenie: honorár za architektonické dopracovanie dohodnutého riešenia.

Očakávané výsledky:

- vypracovaný podklad pre participatívny územný plán zóny vybranej lokality

Časový harmonogram:

Máj 2016 – odborný seminár a pracovný workshop

Jún – príprava výzvy pre OR a výberových kritérií

Júl – vypracovanie návrhov lokalít pre riešenie

August – vyhodnotenie a výber OR a lokality

September – prvé verejné stretnutie k plánovaniu, stretnutie odborníkov a vypracovanie architektonického riešenia

Október – verejné stretnutie a dohoda o výslednom riešení

November – výber dodávateľa na architektonické spracovanie výsledného participatívneho návrhu

December – dopracovanie architektonického riešenia a jeho zverejnenie

Miesto realizácie projektu:

Banská Bystrica a vybrané územie OR

Rozpočet projektu:

Druh položky:	Suma v €:
1. honorár pre lektora seminára a workshopu	400,00
2. cestovné náklady, diéty a ubytovanie lektora	150,00
3. honoráre pre facilitátora plánovacích stretnutí	500,00
4. honorár za architektonické spracovanie podnetov	600,00
5. honorár za architektonické dopracovanie participatívneho riešenia	1.200,00
6. nájom priestorov pre seminár a workshop	100,00
7. nájom priestorov pre plánovacie stretnutia	100,00
8. občerstvenie na seminár, workshop a plánovacie stretnutia	300,00
9. materiál: kancelárske potreby, papier, mapové podklady	150,00
Celkový rozpočet projektu v €:	3.500,00 EUR

Dobrovoľnícka činnosť navrhovateľa:

Navrhovateľ IŠUP, n.o. zabezpečí pre realizáciu predkladaného projektu nasledovnú dobrovoľnícku činnosť:

- režijné a organizačné náklady na prípravu odborného seminára a workshopu, (zabezpečenie účasti lektora, a dojednanie nájmu priestorov a techniky a občerstvenia),
- návrh výzvy pre občianske rady a hodnotiacich kritérií pre výber lokality a výber lokality,

- režijné a organizačné náklady na prípravu plánovacích stretnutí (zabezpečenie účasti lektora, dojednanie prenájmu priestorov a techniky a dodávky občerstvenia),
- informovanie o priebehu projektu na web stránke participatívneho rozpočtu mesta.

Tieto činnosti budú realizované v úzkej súčinnosti s povereným pracovníkom MsÚ a s vedúcim odborom územného plánovania MsÚ, ktorí spolu so Správnou radou IŠUP budú tvoriť riadiaci tím projektu.